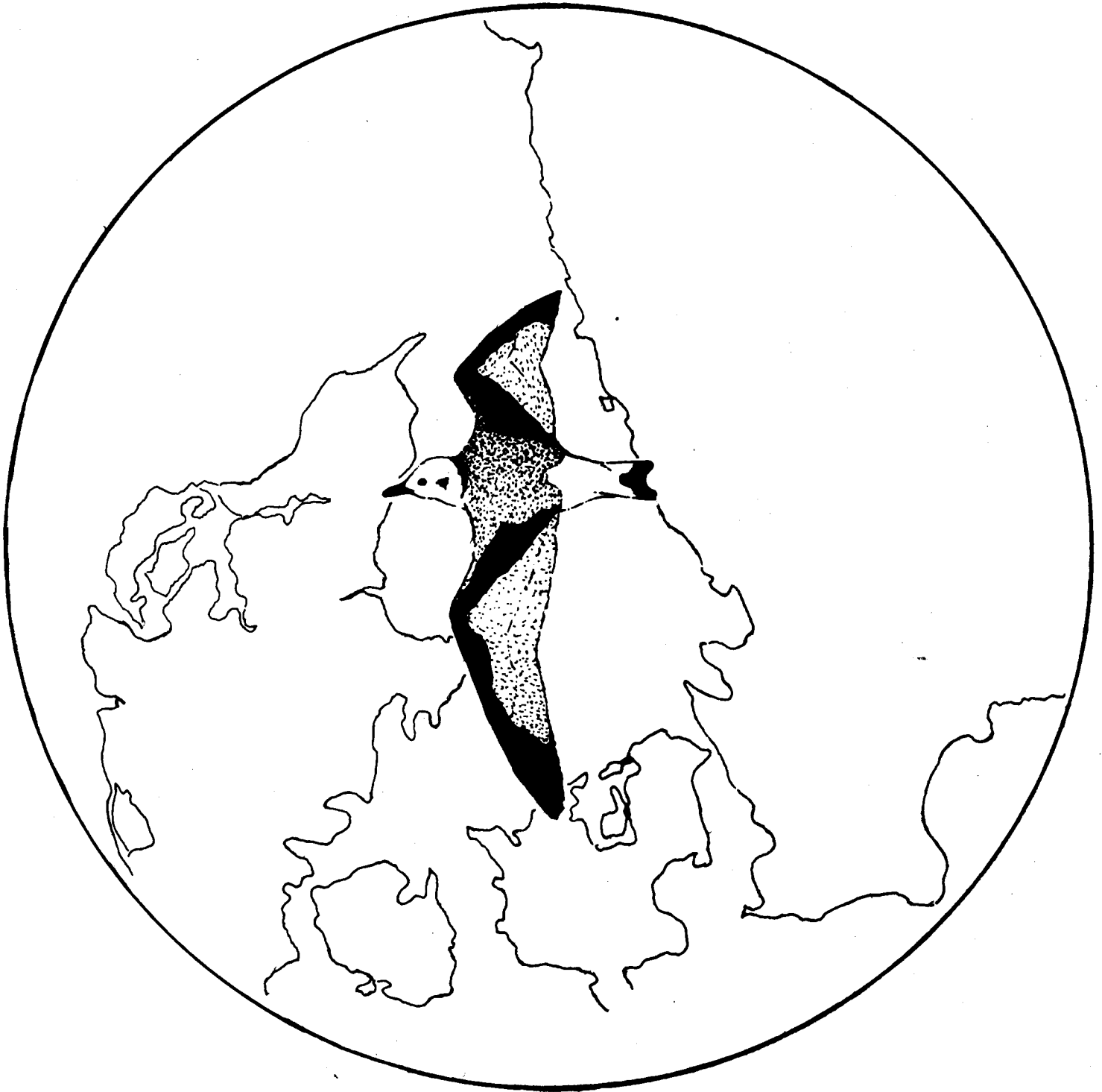

Havsfåglar i Kattegatt

Hösten 1978

Rapport från
Kullabygdens
Ornitologiska
Förening

HAVSFÅGLAR I KATTEGATT - HÖSTEN 1978

Meddelande nr 1 från havsfågelgruppen

Innehållsförteckning:

Inledning	sid	1
Avståndstabell		2
Väder	Mats Peterz	2
Observationsöversikt	Lasse Braae	3
Stormfågel	Lasse Braae	3
Liror	Mats Peterz	10
Stormsvalor	Karl-Göran Nilsson	15
Havssula	Karl-Göran Nilsson	16
Labbar	Erik Vikkelsø Resmussen	18
Måsar	Bertil Oldén	20
Alkor	Per Alström	31
Övrigt	Mats Peterz	32

RAPPORT från
KULLABYGDENS
ORNITOLOGISKA
FÖRENING
Supplement 1

Omslag: Thomas Bömeren

KULLEN 1979

INLEDNING

Efter en trevande start kunde ett länge efterlängtat samarbete inom havsfågelornitologin inledas 1978 och en havsfågelgrupp bildades. Kontakter knöts mellan ornitologer vid de flesta observationsplatserna runt Kattegatt och en "handledning" för havsfågelstudier utarbetades och sändes till presumtiva havsfågelobservatörer.

Denna första rapport från havsfågelgruppen bygger på allt det material som kommit oss tillhanda. Den gör dock inga anspråk på att vara helt fullständig. Inte heller kan den betraktas som slutgiltig eftersom flera iakttagelser skall genomgå granskning "på högre ort". I huvudsak redogörs för observationer från hösten 1978, men i något fall har iakttagelser också från sommarmånaderna tagits med.

Rapporten utgör ett lagarbete av sex olika personer i både Danmark och Sverige, därav kombinationen dansk och svensk text. Av innehållsförteckningen framgår vem som står för bearbetningen av respektive avsnitt. Omslagsteckningen har ritats av Thomas Rönnertz. Christer Strid och Kjell-Åke Hall har stått för tryckningsarbetet.

Varje författare har fått fria händer att själv utforma sitt avsnitt både till innehåll och omfång. De olika arterna eller artgrupperna har därför blivit olika ingående behandlade, dels beroende på mängden och kvaliteten på erhållna observationsdata och dels på respektive författares ambitionsnivå och mån av tid. Denna första rapport får framför allt ses som ett inledande försök att få en helhetsbild av havsfåglarnas uppträdande i Kattegatt. Förhoppningsvis skall den också stimulera fler ornitologer att under kommande år ägna sig åt havsfågelstudier och rapportera sina iakttagelser till havsfågelgruppen. Som kommer att framgå av texten längre fram är det av utomordentlig vikt att alla rapporter beledsagas av så noggranna tidsangivelser som möjligt. Rapporter tas tacksamt emot av någon av nedanstående kontaktmän.

Vad gäller sammanställningen av observationerna har i de flesta fall följande principer följts; Ingen markering före antalsuppgift betyder sträck i den dominerande riktningen på ifrågavarande lokal, d.v.s. S eller SW längs den svenska kusten, W längs norra Själland och NW vid Skagen. Med ett "-" -tecken före antalet förstås istället sträck motsatt den dominerande riktningen. Sifferkombinationen 12-4 skulle alltså vid Hönö betyda 12 ex mot S och 4 ex mot N, men vid Korshage/Rörvig istället 12 mot W och 4 mot E. Rastande fåglar har markerats med ett R. Om inga andra data än antalsuppgift erhållits följs denna i regel av beteckningen osp (=ospecificerad). Vidare bör tilläggas att man vid jämförelser av antalsuppgifter från olika lokaler också bör studera observationsöversikten på sidorna 4-7. De antal som uppnås är som alltid vid sträckräkningar i hög grad beroende av observationstidens längd.

Mats Peterz
Kyrkogårdsgatan 16 D
752 24 Uppsala
Sverige

Lasse Braae
Bistrupvej 145 A
3460 Birkerød
Danmark

AVSTÅNDSTABELL

Uppskattade flygsträckor mellan några olika observationsplatser runt Kattegatt. Avstånden anges i kilometer (km).

	Getterön	Kullen	Gilleleje	Korshage
Hönö	80	180	202	239
Getterön	-	100	122	159
Kullen	-	-	22	59
Gilleleje	-	-	-	37

VÄDER

Hösten 1978 kan i huvudsak karakteriseras som rik på mot ost eller nordost vandrande lågtryck. Flera av dessa utvecklade sig till intensiva oväder som gav upphov till hårda vindar från västsektorn över Skagerack och Kattegatt. Även utanför dessa stormiga perioder dominerade de västliga vindarna nästan totalt. Man måste alltså säga att hösten 1978 blev mycket gynnsam för havsfågelstudier.

Redan den 23 - 25 augusti var det dags för säsongens första oväder. Sedan dröjde det till den 10 september då en serie lågtryck började vandra in över Skandinavien. Det hela kulminerade den 17 med att ett ursprungligen tropiskt oväder nådde norska atlantkusten, varefter en mycket kraftig västvind välldes in över Danmark och sydsverige. Den 20 - 21 oktober var det åter dags för blåsig väder, tätt följt av ännu ett kraftigt lågtryck den 24 - 25. Hösten avslutades med att en serie lågtryck drog förbi över Skandinavien mellan den 15 och 23 november.

Det skulle föra allt för långt att här i detalj redogöra för väderläget var dag vid varje enskild observationsplats. Därför har jag valt att i tabellform presentera vinduppgifter från Vinga (nära Hönö, se kartan på sid. 4), Glommen (vid Morups Tånge) och Kullen på sidan 3. För danska läsare bör särskilt påpekas att vindstyrkan är angiven i meter per sekund (m/s).

Vinduppgifter(riktning och styrka (i m/s)) vid några väderstationer runt Kattégatt hösten 1978.

Datum	10/9		11/9		12/9		13/9	
Klockan	07	13	07	13	07	13	07	13
Vinga	WSW 9	WSW 12	WNW 8	NNE 8	N 11	NNW 11	ESE 2	W 4
Glommen	W 9	SW 12	WNW 11	SSE 9	NNW 9	NW 13	NNE 2	W 6
Kullen	WSW 12	SW 19	WSW 10	SSW 24	WNW 11	NW 13	WNW 10	WSW 8

Datum	14/9		15/9		16/9		17/9	
Klockan	07	13	07	13	07	13	07	13
Vinga	SW 9	WNW 8	W 10	S 15	NW 9	WNW 8	W 17	WNW 19
Glommen	SW 11	SW 9	W 11	S 12	NW 11	WNW 10	W 16	W 19
Kullen	SSW 19	SSW 8	WSW 15	S 16	WNW 13	W 9	W 19	W 19

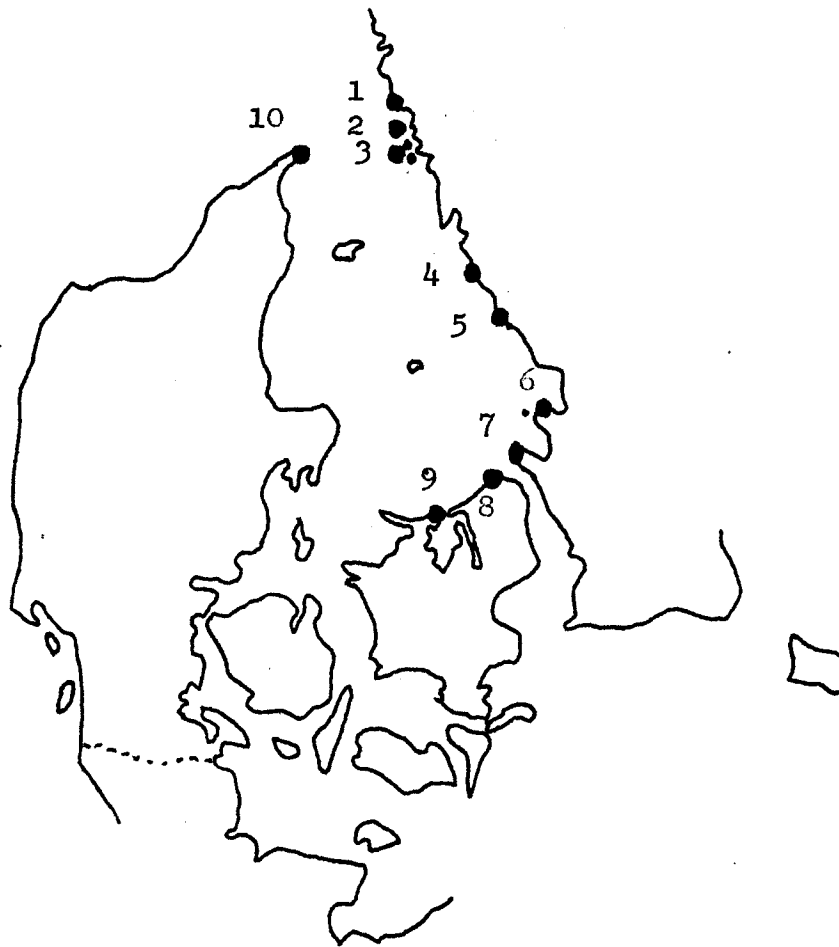
Datum	18/9		19/9		21/9		26/9	
Klockan	07	13	07	13	07	13	07	13
Vinga	WNW 20	WNW 16	N 7	N 11	WNW 12	N 12	SW 9	W 5
Glommen	WNW 20	WNW 16	NNW 9	NW 12	WNW 11	NNW 13	WSW 11	WSW 9
Kullen	W 20	W 25	N 12	NW 8	W 14	WNW 13	WSW 14	WSW 13

Datum	5/10		7/10		20/10		21/10	
Klockan	07	13	07	13	07	13	07	13
Vinga	WNW 9	SW 14	SW 7	W 6	SW 15	WNW 13	NW 13	NNW 12
Glommen	W 11	SW 6	WSW 10	WSW 7	W 11	W 10	NW 7	NW 12
Kullen	W 14	SW 14	WSW 13	SW 14	WSW 17	WSW 20	NW 12	NW 15

Datum	24/10		25/10		28/10		29/10	
Klockan	07	13	07	13	07	13	07	13
Vinga	SW 14	W 14	WNW 23	NW 21	WNW 11	NW 13	W 10	WNW 14
Glommen	SW 12	W 14	WNW 19	NW 12	WNW 10	NW 7	WNW 8	WNW 10
Kullen	SW 19	SW 26	W 24	WNW 23	WSW 12	W 12	W 16	WSW 19

Datum	14/11		15/11		16/11		17/11	
Klockan	07	13	07	13	07	13	07	13
Vinga	SW 10	SSW 16	W 12	SSW 9	WSW 14	W 21	SW 16	WNW 15
Glommen	WSW 11	SW 14	W 11	SSW 8	W 12	WNW 21	WSW 13	WNW 13
Kullen	SW 17	SSW 23	WSW 13	SSW 11	SW 19	WSW 26	SW 20	W 20

Datum	18/11		19/11		20/11		23/11	
Klockan	07	13	07	13	07	13	07	13
Vinga	SW 15	W 10	SSW 15	WSW 8	W 8	NW 13	WNW 16	NW 15
Glommen	WSW 14	WSW 11	SW 11	SW 11	WNW 9	NW 12	NW 12	NW 13
Kullen	SSW 24	SW 21	SSW 23	SSW 24	W 24	W 21	W 16	W 14

Lokaliteter hvorfra der er taget materiale med i denne rapport. Numrene refererer til nedenstående oversigt over obsaktiviteten.

Oversigt over obsaktivitet: (kun datoer hvor der er oplyst om observationstider er taget med.) Se endvidere tabellen på næste side.

- 1 Hållö: 15/9 ca 15-16 (obs fra båd)
- 2 Pater noster: 13/9 mellem 9 og 10 ialt ca 15 min (obs fra båd)
- 3 Hönö: 12/9 8.00-10.30, 17/9 5.45-16.30, 20/10 9.30-13.30, 25/10 7.20-14.00, 15/11 solopg.-ca 11.30, 16/11 7.50-11.45, 17/11 7.30-12.45, 23/11 8.20-11.50.
Sotenäset: (ikke afsat på kortet) 17/9 11.00-12.30
Rapportør for samtlige fire ovenstående lokaliteter: Per Alström.
- 4 Getterön: 17/9 6.00-13.00 og 13.50-17.30 (10 observatører), 18/9 16.15-18.20 (5). Rapportør: Christer Johansson
- 5 Morups tånge:
- 6 Hovs Haller: obspost 20-25 m.o..h 16/9 9.50-11.30, 17/9 9.15-12.00
Rapportører: CH og J.P. Rosell
- 7 Kullen: 10/6 3.40-11.00 (KGN), 11/6 3.40-11.00 (KGN), 24/8 5.30-13.30, 25/8 5.30-11.50, 15/9 5.15-8.15 og 16.00-16.30, 16/9 5.20-9.00, 17/9 5.30-11.00 og 12.00-16.00 (SR), 18/9 5.30-13.00 og 14.00-16.00 (SR), 19/9 5.30-9.00, 21/9 5.30-8.30 og 12.00-13.00, 22/9 5.30-8.30, 23/9 5.40-8.40, 26/9 6.00-9.00, 27/9 6.00-9.00, 5/10

6.00-9.30 og 12.00-13.00, 20/10 6.30-10.30 og 13.00-17.00, 21/10 6.30-11.30, 24/10 6.30-10.00 og 13.00-16.30, 25/10 6.40-16.00.

Fortsættning på sid. 6.

- 8 Gilleleje: Obspost 2 m.o.h. 18/9 5.05-7.00 og 7.30-13.00, 25/10 6.40-13.30, 14/11 13.15-15.00, 16/11 7.35-14.00, 23/11 7.30-9.30.

Rapportør: Søren Andersen.

- 9 Rørvig, Korshage: Obspost 3.5 m.o.h. 14/8 4.30-9.00 (JHC) og 9.30-10.15 (LB, 1 m.o.h.), 19/8 6.05-8.20 og 10.00-11.20 (JHC,EVR), 23/8 6.15-7.45 og 14.45-15.30 (LB), 26/8 4.45-16.45 (JHC,EVR,m.fl.), 27/8 4.45-12.15 (LB,JHC,EVR,m.fl.), 2/9 10.00-12.15 og 13.00-15.30 (JHC, LB), 10/9 13.15-14.45 (EVR), 12/9 5.00-8.45 og 13.15-15.40 (LB,JHC), 15/9 13.30-16.30 (JHC), 16/9 5.30-16.00 (JHC,EVR,m.fl.), 17/9 5.30-16.00 (JHC,EVR,m.fl.), 18/9 5.30-10.00 og 15.30-18.00 (LB,JHC), 19/9 11.00-12.10 (JHC), 20/9 9.30-13.00 (JHC), 21/9 6.00-11.30 (JHC) og 12.15-17.00 (JHC), 25/9 12.45-14.30 og 14.45-16.40 (LB,EVR), 26/9 6.00-9.00 og 12.45-14.15 (LB,EVR), 5/10 6.30-8.15 og 9.30-11.30 (LB, EVR), 6/10 6.10-7.15 og 13.30-15.30 (LB,EVR), 7/10 6.30-8.10 og 13.40-15.10 (LB,EVR), 16/10 14.45-16.30 (LB), 20/10 6.45-11.30 og 12.30-16.50 (LB?JHC), 21/10 7.00-15.15 (LB,JHC,m.fl.), 22/10 6.45-8.00 (LB, EVR), 23/10 12.45-14.15 (LB), 24/10 12.30-14.15 (LB, obspost 1,5 m.o. h.), 25/10 6.45-11.45 og 13.00-16.00 (LB,EVR), 26/10 6.35-7.35 (EVR), 28/10 7.05-8.30 og 10.30-13.00 og 14.00-14.30 (LB,EVR), 29/10 7.30-9.30 10.35.-14.45 (LB,JHC,EVR), 16/11 9.00-12.00 og 12.40-13.40 (JHC), 17/11 11.00-14.15 (JHC), 18/11 8.00-9.00 (EVR), 19/11 9.15-15.10 (JHC, EVR), 20/11 9.00-11.45 og 12.50-14.20 (JHC).

Rapportører: Lasse Braae, Jørgen Hulbæk Christensen og Erik Vikkelsø rasmussen.

- 10 Skagen: 8/7 20.30-22.00 (NJ), 9/7 9.00-10.00 (NJ), 12/7 8.00-10.30 (NJ), 13/7 8.30-10.00 og 14.30-16.00 (EC,NJ), 14/7 5.30-8.00 (NJ), 15/7 9.45-11.00 (NJ), 16/7 18.00-20.30 (NJ), 19/7 7.30-10.00 (EC,NJ) 20/7 9.20-10.30 (EC), 22/7 10.55-12.15 (EC), 23/7 15.00-16.30 (NJ), 24/7 10.00-13.00 (EC,NJ), 25/7 5.10-10.00 (NJ), 29/7 7.00-10.00 (NJ), 13/8 14.00-16.00 og 17.15-18.15 (NJ,KP), 14/8 16.00-18.40 (NJ), 15/8 14.45-16.05 (NJ), 16/8 7.00-7.50 (KP), 20/8 16.00-17.00 (NJ), 22/8 14.45-17.45 (EC), 23/8 16.30-19.15 (EC,NJ), 24/8 16.45-19.00 (EC,KP), 25/8 5.05-12.00 og 16.50-19.40 (BB,EC,NJ,OL,KP), 26/8 12.00-19.30 (EC,NJ,KP), 27/8 10.30-18.30 (EC,NJ,KP), 28/8 16.50-17.45 (EC), 29/8 17.00-18.30 (NJ,KP), 2/9 7.35-11.00 og 12.00-14.00 (EC,NJ), 3/9 9.35-11.55 og 14.00-15.30 (EC,NJ,OL), 4/9 16.00-18.15 (EC,KP), 5/9 13.40-14.10 og 16.45-18.30 (OL,KP), 6/9 17.35-19.00 (NJ), 7/9 8.00-9.10 (KP), 9/9 12.00-14.00 og 16.40-17.20 (NJ,KP), 10/9 7.15-8.00 og 14.00-18.30 (EC,NJ,OL,KP), 12/9 5.45-9.30 og 16.40-18.15 (BB,OL,KP), 13/9 14.50-18.25 (OL), 14/9 18.10-18.15 (EC,NJ,OL,KP), 15/9 5.30-11.00 og

16.40-18.50 (EC,BB,NJ,OL,KP), 16/9 6.25-10.40 (EC) og 16.00-18.30 (NJ,OL), 17/9 7.15-18.00 (EC,NJ,OL), 18/9 13.45-17.55 (EC,NJ,OL,KP), 19/9 5.50-18.45 (BB,EC,NJ,OL,KP), 20/9 5.45-8.00 og 8.50-11.15 (NJ,OL) og 16.40-17.15 (EC), 21/9 14.20-18.10 (OL,KP), 23/9 9.05-10.40 (EC,OL) og 11.00-14.00 (NJ), 24/9 15.05-18.00 (EC,NJ,KP), 25/9 16.15-17.30 (OL,KP), 26/9 14.10-17.15 (NJ,OL,kp) 29/9 6.15-11.30 (FL), 30/9 8.30-11.45 (FL,KP) og 15.25-16.25 (EC) og 16.45-17.25 (NJ), 1/10 7.30-11.00 (FL,KP), 2/10 6.45-13.15 (FL) og 15.15-17.15 (KP), 3/10 8.30-10.45 (FL), 4/10 8.40-10.50 (FL) og 15.30-18.00 (EC), 5/10 6.35-10.00 og 11.45-12.00 (KP,FL), 6/10 6.30-9.00 og 14.45-17.45 (FL), 7/10 6.30-10.30 (FL) og 15.45-17.30 (KP), 8/10 7.00-8.20 (FL), 15/10 15.30-16.30 (KP), 16/10 14.40-17.00 (KP), 17/10 7.45-9.40 (KP), 19/10 7.40-9.30 (KP), 21/10 7.15-8.00 (EC), 22/10 7.15-8.00 (OL), 24/10 14.15-16.00 (NJ), 28/10 (KP), 31/10 16.30-17.00 (OL), 1/11 5.45-7.30 (OL), 4/11 9.30-15.15 (EC,NJ), 5/11 14.30-15.40 (NJ), 6/11 8.30-11.00 (EC), 11/11 11.40-12.40 (KP), 14/11 11.00-15.00 (OL), 17/11 14.50-15.50 (KP), 19/11 14.00-15.15 (KP), 20/11 16.00-16.45 (NJ),
 Rapportører: Bjarne Bertel, Erik Christophersen, Finn Lund Henriksen, Niels E. Jensen, Oluf Lou og Knud Petersen.

7 Kullen (forts.): 11/11 7.30-12.30, 16/11 7.30-15.15, 17/11 7.40-15.30, 18/11 8.00-13.00, 20/11 8.00-14.00, 23/11 8.00-15.30. Dessutom bedrevs under perioden 15/9 - 15/11 dagliga observationer från gryningen och minst 3 timmar framåt.

Rapportörer: Thomas Rönnertz, Karl-Göran Nilsson, Lennart Persson, Magnus Ullman, Staffan Rodebrand m.fl.

Oversigt over observationsdagene på de enkelte lokaliteter. Numrene refererer til figuren på side 4 (3 A = Sotenäset).

Juli: 7 og 10

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
7							x																								
10							x					x	x	x	x	x				x	x		x	x	x	x				x	

August: 4, 7, 9, 10

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
4																									x	x					
7																									x	x		x			
9														x						x				x			x	x		x	
10													x	x	x	x					x		x	x	x	x	x	x	x	x	

September: 1, 2, 3, 3A, 4, 5, 6, 7, 8, 9 og 10

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1															x															
2														x																
3													x					x												
3A																		x												
4															x	x	x	x	x		x									
5										x																				
6																x	x													
7	x	x							x	x	x				x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
8																			x											
9	x									x		x			x	x	x	x	x		x				x	x				
10	x	x	x	x	x	x	x		x	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x			x	x

Oktober: 3, 4, 5, 7, 8, 9 og 10

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
3																					x					x					
4								x													x	x				x		x	x		
5					x		x	x																							
7	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
8																															
9					x	x	x								x						x	x	x	x	x	x		x	x		
10	x	x	x	x	x	x	x								x	x	x				x	x		x				x		x	

November: 3, 4, 7, 8, 9 og 10

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
3															x	x	x							x						
4			x	x	x											x	x													
7	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x				x						
8													x		x										x					
9																x	x	x	x	x										
10	x			x	x	x					x			x			x				x	x								

STORMFÅGEL / MALLEMUK (Fulmarus glacialis) 1978

	Augusti						September					
	23	24	25	26	27	29	2	3	4	10	12	13
Hönö												
Getterön												
Kullen		2-1	6-3			3						
Gilleleje												
Korshage												
Skagen	182 +100R	126	2705	7	8	5R	251	28	66R	250	375	368 +25R

	September											
	14	15	16	17	18	19	20	21	22	24	25	26
Hönö					57-1+1R							
Getterön			1	21-2	1-2	-1						
Kullen			2-1	11-3	126-2	14-3	2-1	7+3R	1			1
Gilleleje					2							
Korshage					3	2		4+2R				
Skagen	200R	184 +15R	2263	159 +70R	80	419	7+8R	27		300R	6	4

	27	Oktober										
		4	5	6	7	20	21	23	24	25	26	28
Hönö						32					30	
Getterön						1					2	-4
Kullen	5		2		1	5	3	2	1	82	2	1
Gilleleje										4		
Korshage							4-1			3		-1
Skagen		25	5	225 +35R	28 +10R		2		67		2	

	Oktober		November							Totalt
	29	31	4	15	16	17	18	20	23	
Hönö				1	2	2			9	133-1, 1R
Getterön	1		10-5			-2				37-16
Kullen	1-1		1		18	22	1	8-1	17	347-16, 3R
Gilleleje					1					7
Korshage	1				1					18-2, 2R
Skagen		-230	4							7822-230, 843R

(Från Skagen har dagar med mindre än 5 ex uteslutits om inga iakttagelser gjorts vid andra lokaler, sammanlagt 9 dagar)

Sotenäset: ca 200 S 17/9	Hovs Hallar: 2 S, 1 N 16/9 och
Hållö: 215 R 15/9	4 N, 1 R 17/9
Pater Noster: 50 S 13/9	Arild (ca 10 km E Kullen): 2 NW 25/10
Morups Tånge: 1 S 7/10	Helsingborg: 7 N 25/10

Betragter man antallet fugle/time (udregnet efter obsoversigten) på forskellige tidspunkter af sæsonen, fremgår følgende.

	A	U	G	S	E	P	O	K	T	N	O	V
Sotenäset				133								
Hönö				4,5			8,0	4,4		0,3	2,6	
Getterön				2,0								
Hovs Hallar				2,0								
Kullen			0,8	5,3	1,1		0,4	0,6	4,1		1,6	2,3
Gilleleje				0,3					0,6		0,1	
Korshage			0,1	0,1	0,3				0,3		0,1	
Skagen	0,4	87		35	69	13	9,4		58	1,1	0,1	

Den aftagende tendens fra nord til syd er meget tydelig, især først på sæsonen. En del af forklaring er givetvis, at arten har fælde område i Skagerak. Kullens beliggenhed taget i betragtning, er tallene her høje, skyldes givetvis dels gode obsforhold, samt de lokale geografiske forhold, med andre ord, man må forvente, at tallene for de fleste havfugle er højere ved Kullen end på de andre lokaliteter. Arten egner sig ikke til at finde gengangere og lignende, p.g. a. den store forskel i tallene mellem lokaliteterne.

GRÅ LIRA / SODFARVET SKRÅPE (Puffinus griseus)

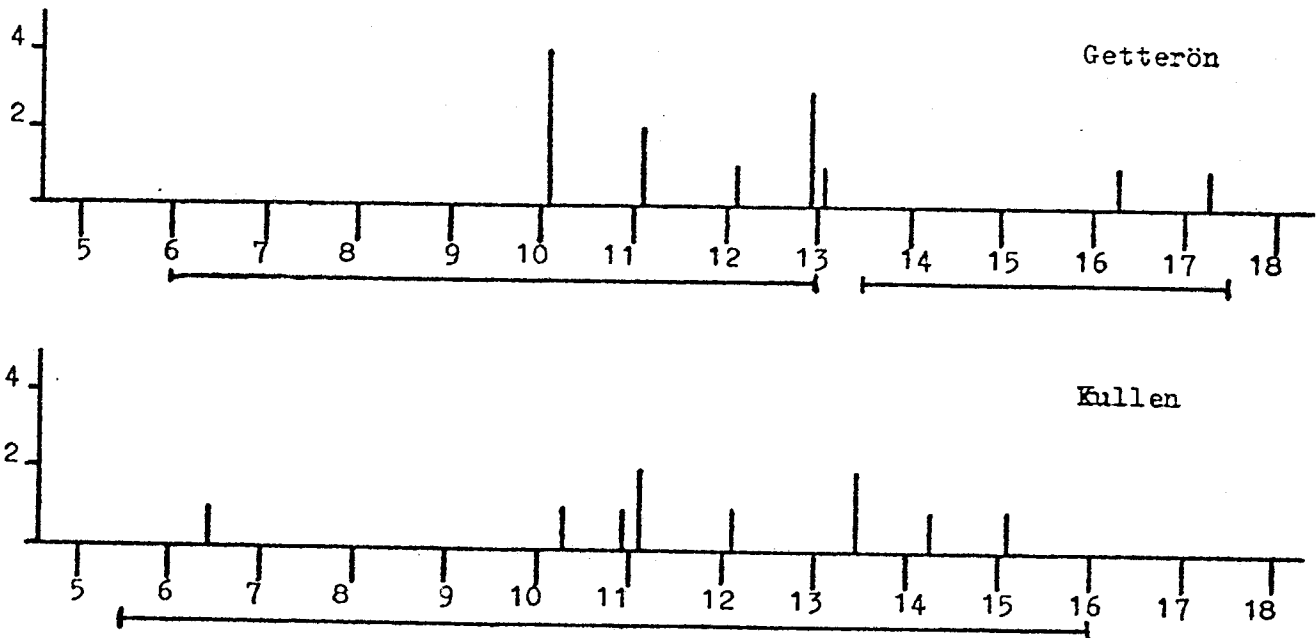
1978 blev ett rekordår för grå lira på flertalet lokaler och totalsumman för hela Kattegatt slutade på ca 280 ex. Iakttagelserna gjordes huvudsakligen under perioderna 17-19/9, 20-21/10 och 24-25/10. Vid dessa tillfällen kan man i några fall följa lirornas rörelsemönster i Kattegatt. Däremot är det betydligt svårare att följa en enskild individ mellan olika lokaler. Man kan ju aldrig med 100 % säkerhet säga att det är samma fågel som ses vid två olika platser även om tidsdifferensen verkar rimlig. Klart är i alla fall att man vid sådana jämförelser bör hålla sig till lokaler som ligger så nära varandra som möjligt.

I tabell 1 har alla observationer av grå liror i Kattegatt hösten 1978 sammanställts. Här skall jag emellertid begränsa mig till att redogöra för de iakttagelser som gjordes under de tre ovan nämnda perioderna med många liror.

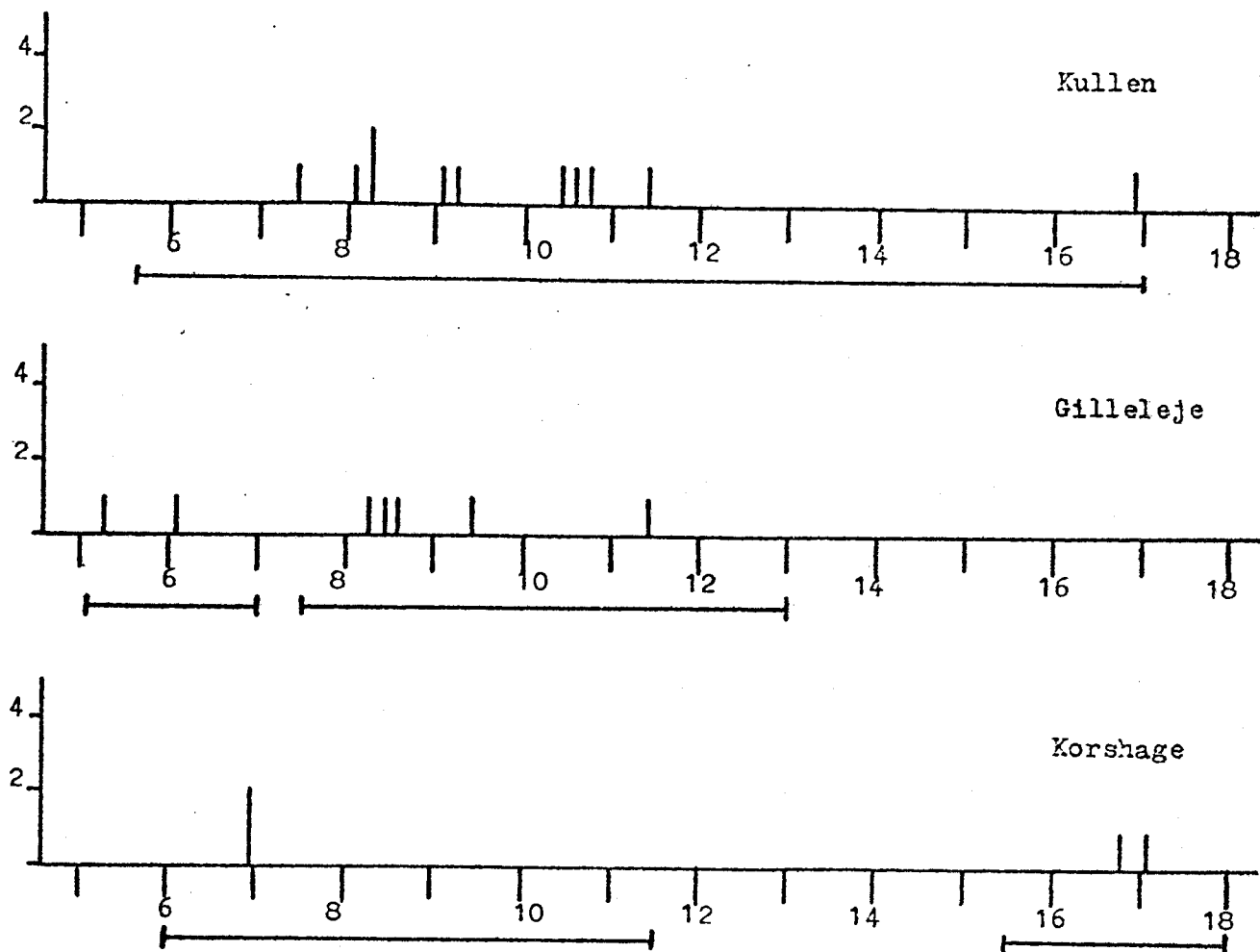
17 - 19 september

Den 17/9 observerades vid Hönö 2 grå liror mot S, Getterön 13 S och 1 N, Hovs Hallar 2 S, Kullen 10 SW och 1 N, Korshage 1 W och Skagen 1 NW. I figur 1 redovisas den tidsmässiga fördelningen på de S- och SW-sträckande fåglarna vid Getterön och Kullen. Förutom ett tidigt exemplar vid Kullen kom sträcket inte igång förrän efter klockan 10. I linje med detta saknas observationer nästan helt från de danska lokalerna och fågeln vid Korshage passerade inte förrän kl. 13.20.

Påföljande dag, den 18/9, är sträcket vid Kullen förlagt till förmiddagen (figur 2). Detta är också fallet vid Gilleleje. Vid Korshage ser det däremot ut som om man hade oturen att vara borta från obsplatsen just när huvuddelen av lirorna passerade. Istället har man observerat 2 ex sent på eftermiddagen, så sent att en direkt förflyttning från Kullen av någon av de där observerade lirorna verkar orimlig. Getterön visar intressant nog upp 5 nordsträckare mellan kl. 16.15 och 18.20. Är det fåglar från södra Kattegatt som nu är på väg ut mot Nordsjön?

Figur 1. S- resp. SW-sträckande grå liror vid Getterön och Kullen den 17/9 1978 fördelat på tiominutersperioder. Heldragen linje under x-axeln markerar observationstid.

Figur 2. SW- resp. W-sträckande grå liror vid Kullen, Gilleleje och Korshage den 18/9 1978 fördelat på tiominutersperioder. Heldragen linje under x-axeln markerar observationstid.

Den 19/9 har lågtrycket passerat och vid Skagen noteras höstens högsta dagssumma, 59 ex mot NW, varav huvuddelen (33 ex) passerar mellan kl. 16.45 och 18.45. Av övriga lokaler är det endast Kullen som uppvisar 1 ex mot SW. Påföljande två dagar passerar ytterligare 6 respektive 5 ex ut ur Kattegatt vid Skagen.

Sammanlagt ca 70 grå liror lämnade uppenbarligen Kattegatt efter denna lågtryckspassage. Kan man anta att denna siffra någorlunda väl speglar hur många liror som besökt Kattegatt? Beaktar man att övriga lokaler, trots god bevakning, tillsammans under dagarna före inte uppvisar mer än drygt 60 ex (bland dessa finns säkert flera "dubbelgångare") verkar det inte helt orimligt.

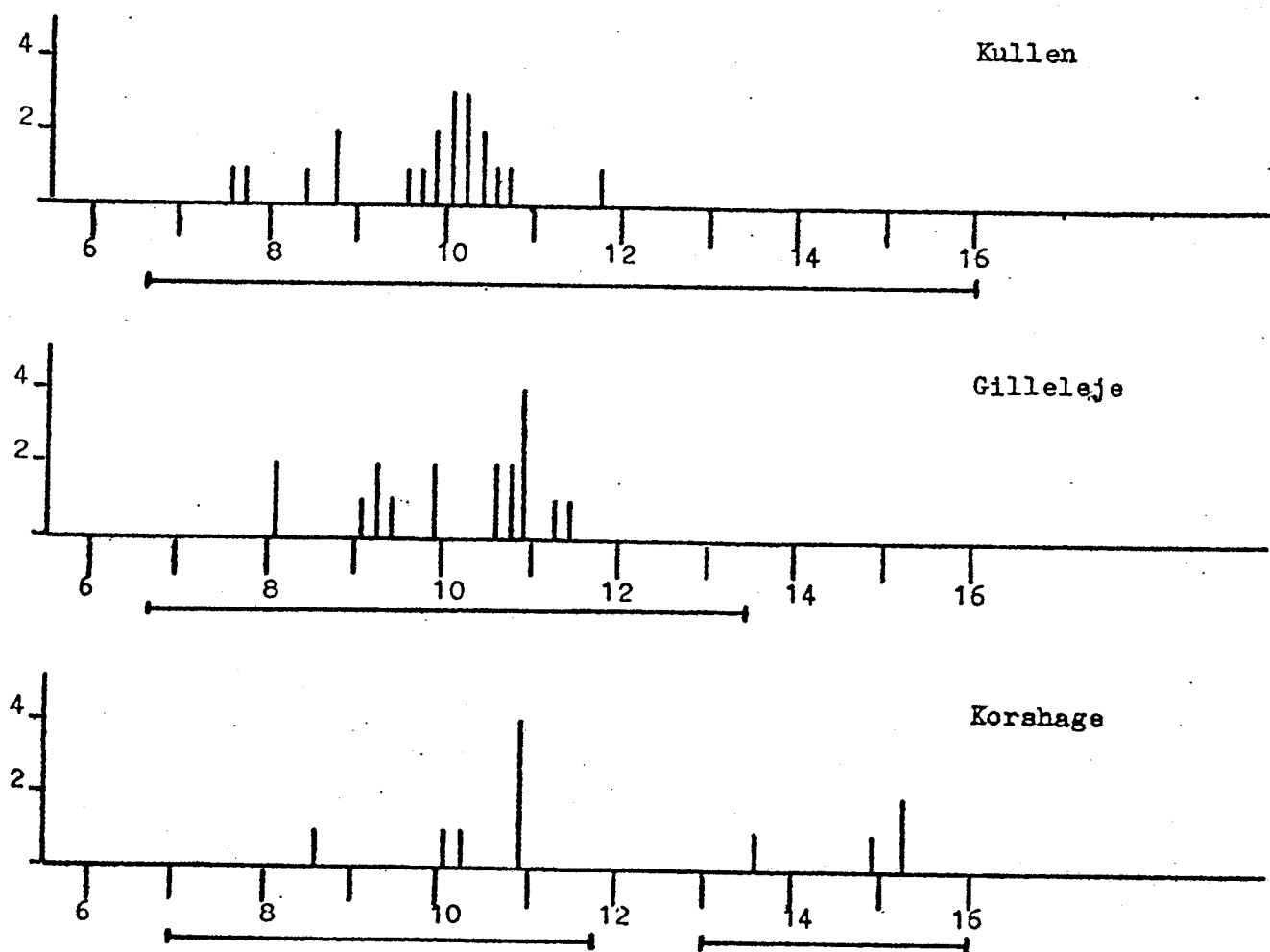
20 - 21 oktober

Den 20/10 sträckte 3 grå liror mot S vid Hönö, 1 N vid Getterön, 8 SW vid Kullen och 1 W vid Korshage. Vi har inte fått några exakta tider på fåglarna från Hönö men de passerade mellan kl. 09.30 och 13.30. Vid Kullen observerades inga liror förrän efter kl. 13.00 och vid Korshage passerade dagens enda ex kl. 16.27. Vid båda lokalerna förekom bevakning nästan hela dagen. Den sista liran sågs vid Kullen kl. 16.25. Påföljande morgon observerades inga liror vid Kullen men 2 ex sträckte mot W vid Korshage.

24 - 25 oktober

Redan på eftermiddagen den 24/10 kunde 6 grå liror inräknas vid Kullen. Nästa dag noterades den för lokalen högsta dagssumman under hösten, 22 ex. mot SW. Så var också fallet vid Gilleleje och Korshage med 18 resp. 11 ex. mot W. Sträckets tidsmässiga förlopp vid dessa tre lokaler visas i figur 3. Överensstämmelsen mellan Kullen och Gilleleje, med en förskjutning på mellan 30 och 45 minuter, framgår fint. Från båda platserna rapporteras dessutom att de flesta lirorna passerade mycket nära land.

Materialet från Korshage är mera vanskligt att tolka men det verkar onekligen som om man gjort avbrott i observationerna precis vid den tid då de flesta lirorna passerade. Även denna gång har man vid Korshage noterat några fåglar sent på eftermiddagen som synbarligen saknas på de andra lokalerna. En förklaring kan dock vara att exakt tid saknas på två fåglar vid Kullen och att just dessa passerade under eftermiddagen. En annan, att observatörerna vid Kullen som inte tagit någon paus är mindre effektiva i sitt spanande fram på dagen.

Figur 3. SW- resp. W-sträckande grå liror vid Kullen, Gilleleje och Korshage den 25/10 1978 fördelat på tiominutersperioder. Helden linje under x-axeln markerar observationstid.

Tabell 1.

GRÅ LIRA/SODFARVET SKRÅPE (*Puffinus griseus*) 1978 (1977 års siffror inom parentes)

	Augusti					September																		
	23	24	25	26	27	2	3	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	24	26	27	29	
Hönö										1						2								
Getterön		1						2					1osp	2	13-1	2-5								
Morups Tånge																								
Hovs Hallar																2								
Rönnen ^x																1 E								
Kullen			1						1				2	1-1	10-1	11	1						1	
Ven, Öresund																								1R
Gilleleje																								7
Korshage																1	4							
Skagen	1	1	6	1	1	1	4			1R	2	3	5	1N	1	1	59	6	5	1+1R	1			1

	Oktober						November						Totalt										
	5	6	7	20	21	24	25	28	29	31	1	4		16	17	19	20	23					
Hönö				3									1	3									10 (4)
Getterön				+1	-1		-2	-3	1														21-13, 1osp (4)
Morups Tånge			-1																				-1
Hovs Hallar																							2
Rönnen ^x																							1E
Kullen				8		6	22							2	3							2	71-2 (46-3)
Ven, Öresund																							1R
Gilleleje							18																25
Korshage				1	2		11																19, 1NW, 1SE (7)
Skagen	1	5	1					2	1	3	3	1											116, 1N, 2R (24)

^xbeläget i Skälderviken ca 20 km ESE Kullen

MINDRE LIRA / ALMINDELIG SKRÅPE (Puffinus puffinus)

Även för mindre lira blev 1978 något av ett rekordår i Kattegatt. I följande tabell redovisas samtliga observationer av arten. Fjölårets siffror inom parentes.

	10/6	25/8	11/9	15/9	18/9	6/10	25/10	11/11	16/11	Totalt
Getterön							-1		-1	-2 (1)
Kullen	3		1	1	1		2	1		9 (3)
Gilleleje					1		2			3
Korshage							1			1
Skagen		1		5		1				7 (3)

Då mindre liran är så pass sällsynt i Kattegatt kan man tycka att man lätt skulle kunna följa ett exemplar mellan olika lokaler. Som synes i tabellen är det dock stor spridning på observationerna och endast under tre dagar är arten sedd på mer än en lokal samtidigt. Den 15/9 kan lämnas därhän eftersom det torde vara omöjligt att följa en enskild fågel från Kullen till Skagen. Också den 18/9 faller bort. Det skiljer nämligen hela 2 timmar och 40 minuter mellan iakttagelserna vid Kullen och Gilleleje vilket torde vara orimligt mycke. Inte heller den 25/10 är överensstämmelsen särskilt bra mellan de här två platserna. Däremot kan samma fågel misstänkas komma igen vid Kullen resp. Korshage. Se nedan.

Passertider för mindre liror den 25/10 1978.

Kullen	08.15			12.30
Gilleleje		10.48	10.51	↓
Korshage				14.09

Flygtiden från Kullen till Korshage blir 99 minuter och den beräknade flygsträckan är ca 59 kilometer. Detta skulle medföra att fågeln (om det är samma exemplar) tillryggalade sträckan med en hastighet av ca 36 km/timme. Vind vid tillfället: WNW 24 m/s.

STÖRRE LIRA / STORSKRÅPE (Puffinus gravis)

Kullen: 1 ex mot NW 18/9

Skagen: 1 ex mot NW 27/8, 1 ex R 14, 15 och 17/9

Är det en tillfällighet att det rastande exemplaret vid Skagen försvann samma dag som ett ex observerades vid Kullen?

OBESTÄMDA LIROR / SKRÅPE SP (Puffinus sp)

Getterön: 5 ex S (varav ett ex möjligen tillhörde den större arten) 17/9,
1 ex S 18/9 och 1 ex S 20/10.

Korshage: 1 ex W 21/9 (gulnäbbad?)

Skagen: Större/gulnäbbad lira: 1 ex vardera den 14 och 17/9.
Obetsämd lira: 3 ex 17/9, 3 ex 19/9 och 1 ex 5/10.

FREGATTSTORMSVALA (Pelagodroma marina)

1 W Kullen 17.11

STORMSVALA (Hydrobates pelagicus)

1 E 06.14 och 1 W 09.20 Gilleleje 18.9 (möjligtvis samma).

KLYKSTJÄRTAD STORMSVALA (Oceanodroma leucorhoa)

1 ex Rönnen, ca 20 km SO Kullen, i Skälderviken 16.9,

1 S Getterön 17.9,

1 ex Skagen 14.11,

3 S Hönö 15.11,

1 S Hönö 17.11,

1 NE Kullen 20.11.

Årets massuppträdande vid den engelska Nordsjökusten, flera tusen vid några lokaler, tycks inte alls ha berört våra breddgrader. Ovanligt många har också setts vid den holländska kusten, och vid Blåvand.

STORMSVLA sp (Hydrobatidae)

1 ex Skagen 15.9,

1 S Hönö 15.11,

1 SV Kullen 15.11.

HAVSSULA (Sula bassana)

Trots en stormrik höst blev antalet havssulor oväntat lågt, om man jämför med 1977. Totalsumman för varje lokal, inom parentes 77-års siffror, var 1978: Hönö 121 (259), (Mönster 439), Getterön 36 (135), (Morups tånge 117), Kullen 25 (345), Gilleleje 13 (65), Rörvig Korshage 9 (90) och Skagen 667 (2 350), totalt 871 ex (3 800 ex).

Fördelning på 10-dagarsperioder:

Juli			Augusti			September			Oktober			November		
I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III
1	5	5	0	0	66	12	471	91	90	25	42	56	7	0

Då materialet är mycket litet från alla lokaler förutom Skagen finns där inga möjligheter att jämföra åldersfördelningen på havssulorna vid de olika lokalerna. Men då fördelning 1977 var ganska lika mellan Kullen och Skagen är det väl troligt att fallet var det samma i fjor.

Åldersfördelning i procent hos havssulor

vid Kullen och Skagen hösten 1977.

	Skagen	Kullen
≥ 5 år	39,5	35,6
2-4	56,7	61,4
1	3,8	3,0

Åldersfördelning i procent hos havssulor vid Skagen hösten 1978.

	1 år	2-4 år	≥ 5 år	N
15.7 - 25.7	0	70	30	10
23.8 - 14.9	15	66	19	93
15.9 - 30.9	14	57	29	379
1.10 - 8.10	9	54	37	90
16.10 - 31.10	7	48	45	40
1.11 - 6.11	0	25	75	55
Genomsnitt:	12	56	32	667

Som tidigare nämnts är materialet från Västkusten, Kullen och N. Själland mycket tunt. Där finns inte mycket att jämföra mellan de olika lokalerna och då rapporterna från en del lokaler saknar tider och ålder på sulorna är det svårt att göra en utvärdering av sulornas rörelser under hösten. De ända lokaler som har några sulor man kan jämföra är Kullen och Gilleleje. Den 18.9 var där 3-4 sulor som möjligen har varit samma, avståndet mellan Kullen och Gilleleje är 22 km. Det tar ca. 50 min till en timme för sulorna att tillryggalägga denna sträcka, vinden var VSV och ca. 18 m/s.

Kullen

tid	ålder
06.33	4
06.45	2
06.48	5
07.23	5
08.07	5

Gilleleje

tid	ålder
07.34	subad
07.35	5
07.58	5
08.24	5
08.40	5

Som en kuriositet kan nämnas att Sotenäset, ca. 90 km norr om Hönö, den 17.9 inte hade några sulor medans Hönö hade 96 sydsträckare. Getterön 80 km söder om Hönö hade 14 sydsträckare och 11 nordsträckare. Vi får hoppas att kommande höst skall erbjuda bättre möjligheter att följa sulornas rörelser.

HAVSSULA

	<u>08.07</u>	<u>15.07</u>	<u>20.07</u>	<u>23.07</u>	<u>25.07</u>	<u>23.08</u>	<u>24.08</u>	<u>25.08</u>	<u>26.08</u>	<u>02.09</u>	<u>03.09</u>	<u>04.09</u>	<u>10.09</u>	<u>12.09</u> 2
Hönö														
Getterön														
Kullen	-1							1						
Gilleleje														
Korshage Rörvig														
Skagen		4	1	1E	4E	5	10	36	14	2	7	1R	2R	5N

	<u>13.09</u>	<u>14.09</u>	<u>15.09</u>	<u>16.09</u>	<u>17.09</u>	<u>18.09</u>	<u>19.09</u>	<u>20.09</u>	<u>21.09</u>	<u>23.09</u>	<u>24.09</u>	<u>25.09</u>	<u>26.09</u>	<u>29.09</u>
Hönö														
Getterön					96-3+5-8R									
Kullen					14-11	-1	-1							
Gilleleje					8-1	8								
Korshage Rörvig			1			12								
Skagen	6	4+1R	28	97	-18+3R	5	11	131	44	15	2	8	2	1 7-2+1NE

	<u>30.09</u>	<u>01.10</u>	<u>02.10</u>	<u>03.10</u>	<u>04.10</u>	<u>05.10</u>	<u>06.10</u>	<u>07.10</u>	<u>08.10</u>	<u>16.10</u>	<u>17.10</u>	<u>19.10</u>	<u>20.10</u>	<u>21.10</u>
Hönö													6	
Getterön													-1	
Kullen													1	1NW
Gilleleje														
Korshage Rörvig														
Skagen	6+3R	2-1	3R	3R	17	18+2R	16	24	4	2+2R	3+5R	5		1 5

	<u>25.10</u>	<u>28.10</u>	<u>31.10</u>	<u>01.11</u>	<u>04.11</u>	<u>05.11</u>	<u>06.11</u>	<u>15.11</u>	<u>16.11</u>	<u>17.11</u>	<u>20.11</u>
Hönö	7							2		1	
Getterön	6 osp	-1			1						
Kullen								2		1	1NE
Gilleleje	1										
Korshage Rörvig	2										
Skagen		6+1R	11	23	21	2	9				

Almindelig Kjove Labb

Karakteristik: Sammenligning svær, idet der ikke foreligger oplysninger om arten fra et par lokaliteter (Hönö, Sotenäset), dårlig indrapportering / få individer fra andre (bl.a. Gilleleje) og det kniber til tider også med klokkeslet for nogle lokaliteter, hvorfor det ikke er muligt at tage nogle enkelte gode dage ud til sammenligning.

Uden tvivl rekordår på omtalte lokaliteter. F.eks. kan nævnes, at der i 1978 blev set ialt 487 ex. ved Skagen, mod "kun" 168 i 1977. Største trækdag i 1978 blev 27/8 med 82 ex. (vind: N 5). Også ved Rørvig er det suveræn årsrekord med 76 ex. (22 i 1977).

Lille kjove Fjällabb

Kullen: 1 ex SW 22/9

Rönnen (ESE Kullen): 1 ex 3/9

	August											September																										
	13	14	15	20	22	23	24	25	26	27	28	29	2	3	4	5	6	10	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	23	24	25	26	27	30				
Hönö																																						
Sotenäset																																						
Getterön							1										3					2		14	2													
Morups Tånge																	6																					
Kullen							2	1																4	2	9	7										1	
Gilleleje																					2			1	2	2												
Rørvig			2						9	9			3								7			18	6	7	2		1				1	1				
Skagen	4	9	3	4	2	15	15	45	25	82	1	2	11	25	1	29	1	33	10	5	15	19	9	3	4	12	10	4	5	10	7	7				3		

	Oktober											Talt:			
	2	4	5	7	18	20	21	22	24	25	27		28	29	30
Hönö															0??
Sotenäset															1?
Getterön												1			23
Morups Tånge			5	1											12
Kullen					1	1	2	3		3	8	1		1	46
Gilleleje							2					2			11
Rørvig				1				3	1		4		1		76
Skagen	2	1				1									487 (77-7/10).

	11/7	25/8	27/8	28/8	10/9	13/9	14/9	15/9	17/9	18/9	19/9	21/9	24/9	25/9	7/10	20/10	31/10	1/11	4/11	5/11	6/11	
Hönö								3											1			
Sotenäset								2														
Getterön																			1			
Morups Tånge																						
Kullen		1							2	1												
Gilleleje																						
Rørvig																						
Skagen	1	1	4	1	1	2	1	2	1			1	2	1	1		3	2	1	1	1	

Karakteristik: Normal forekomst i Kattegat, men ved Skagen betydeligt færre end i rekordåret 1977 (57 ex.). Der er iøvrigt ingen muligheder for sammenligning mellem div. lokaliteter, bl.a. p.g.a. for få obs., fuglene er set på forskellige dage i efteråret.

MELLEMKJOVE / BREDSTJÄRTAD LABB (Stercorarius pomarinus) 1978

	26/8	10/9	12/9	13/9	14/9	15/9	16/9	17/9	18/9	19/9	21/9	24/9	26/9	30/9	7/10	22/10	25/10	1/11	4/11	6/11	16/11	
Hönö																						
Sotenäset																						
Getterön									1													
Morups Tånge																						
Kullen											1											
Gilleleje							1															
Rørvig																			1			1
Skagen	1	1	1	1	1	1	1	2	5	1	1	1	2	1	1			1	1	1		

Karakteristik: Årets forekomst må siges at være ret normal. Skagen-fuglene har følgende fase- og aldersfordeling: ad., lys fase = 6, imm. lys fase = 1, 1 års = 17.

DVÄRGMÅS, Larus minutus

I tabell 1 redovisas höstens alla iakttagelser av Dvärgmå. Fig 1 visar totala antalet observationer fördelade på månader, samt Dvärgmåsarernas ålder. Totalt föreligger 200 enskilda observationer. Av dessa uppgavs som åldersbestämda 192 ex, innefattande 159 juv, 2 subad och 31 ad.

Många Dvärgmåsar sträcker ut ur Kattegatt vid Skagen på norra Jylland. Det kan nämnas att antalet observationer av Dvärgmåsar vid denna lokal hållit sig någorlunda konstant de två senaste höstarna (1977: 116, 1978: 138).

I endast ett fall, daterad den 21.10, kan förekomsten av samma fågel vid två olika lokaler direkt misstänkas: På morgonen kl 08.05 observerades vid Kullen 1 sydväststräckande ung Dvärgmåsar och knappt 1 1/2 timma senare (09.30) passerade 1 väststräckande likaledes ung måsar vid Korshage (vind vid Kullen 07.00: NW 12 m/s).

TÄRNMÅS, Larus sabini

I tabell 2 redovisas höstens alla iakttagelser av Tärnmåsar. Totalt gjordes 24 enskilda observationer, alla i september, innefattande 18 unga och 6 gamla fåglar. Från Kullen och Skagen föreligger ovanligt många observationer, 5 resp. 16 (hösten 1977: 0 resp. 3). Antalet enskilda individer vid Skagen är dock troligen något mindre än 16.

TRETÅIG MÅS, Rissa tridactyla

Höstens alla observationer av mer än 50 Tretåiga måsar vid Hönö, Getterön, Kullen, Gilleleje och Korshage, samt av mer än 1000 Tretåiga måsar vid Skagen finns redovisade i tabell 3. Följande dagar har tabellen utökats med samtliga observationer vid de sex lokalerna: 16-19.9, 5.10, 19-21.10, 23-25.10, 27-29.10 och 16-18.11. Sträcksummor och sträckriktningar framgår av tabell 4. De redovisade siffrorna är ofta grundade på grova skattningar. Detta gäller speciellt siffrorna för s.k. bra havsfågeldagar, då observatörerna är mer sysselsatta med att finna, artbestämma och räkna andra, sällsyntare arter.

Observationerna av Tretåig måsar utmed den svenska västkusten, vid Kullen och Själlandslokalerna är i huvudsak koncentrerad till fyra perioder: 17-18.9, 20-21.10, 25.10 och 16-17.11. Av de fem bästa sträckdagarna vid Skagen (12.9, 13.9, 19.9, 7.10 och 1.11) är det bara en dag (19.9) som åtminstone tidsmässigt kan tänkas vara direkt korrelerad till någon av ovanstående perioder. Dessa fem dagar karakteriserades samtliga av vindar från WNW-NW.

Av tabell 4 framgår det anmärkningsvärt stora antalet nord-

sträckande måsar som observerats vid Getterön.

Observationerna för några intressanta dagar har specialgranskats och redovisas nedan. Dåligt angivna obstider och ofullständiga sträckprotokoll har försvårat behandlingen av materialet.

17-18 sept

Den 17.9 bedrevs sträckräkningar vid fyra av de sex lokalerna (se tabell 3). Obstiderna vid de berörda lokalerna är ungefär jämförbara. Sträcket denna dag uppvisar ett intressant förlopp, med flest måsar inräknade vid den nordligaste (Hönö) och succesivt minskande antal mot söder längs kusten. Det stora flertalet (66 %) av Hönös 1850 sydsträckande måsar passerade under två morgontimmar (07.00-09.00). Sträcket vid Getterön kom igång på allvar först efter 09.00 och man kan förmoda att åtminstone en del av de 550 sträckande måsarna (flertalet mot söder) tidigare under dagen passerat vid Hönö. Vid Kullen och Korshage inräknades endast mindre antal (52 ex resp. 1 ex).

Dagen därpå, den 18.9, passerade vid Kullen drygt 500 sydväststräckande Tretåiga måsar. Sträcket kulminerade under morgon och förmiddag (07.00-09.00: 268 ex och 10.00-11.00: 146 ex). Troligen rör det sig här om fåglar som dagen innan sträckt söderut längs den svenska västkusten och sedan övernattat i södra och mellersta Kattegatt. Från Gilleleje och Korshage föreligger oväntat låga siffror (49 ex resp. 50 ex). Slutligen ska här nämnas det retursträck innefattande 1050 nordsträckande Tretåiga måsar, som iaktogs vid Getterön på kvällen samma dag (16.15-18.20).

20-21 okt

Den 20.10 mellan 09.30 och 13.30 inräknades 2900 sydsträckande Tretåiga måsar vid Hönö. Sträcket vid Kullen kulminerade under eftermiddagen (13.00-17.00), då totalt 3000 sydväststräckande måsar passerade. En ökad sträckaktivitet under eftermiddagen kunde också iakttagas vid Korshage, men den verkliga kulminationen lät här vänta på sig till nästföljande morgon (06.30-08.30: 3625 ex). Sträckprotokollen från Kullen och Korshage dessa dagar finns behandlade i fig 2.

Från Getterön den 21.10 föreligger åter iakttagelser av stora mängder nordsträckande Tretåiga måsar, uppskattningsvis minst 10 000 ex.

25 okt

Den 25.10 inräknades 2277 sydväststräckande måsar vid Kullen och 1846 väststräckande måsar vid Gilleleje. Från Kullen saknas tyvärr sträcktider större delen av dagen. Dock har en svag sträck-

topp angetts som mellan 08.00 och 09.30, då 872 måsar passerade. Sträcket vid Gilleleje kulminerade 10.00-11.30, då 1050 måsar passerade.

Från denna dag bör också nämnas 2500 sydsträckare vid Hönö (07.20-14.00), samt 3850 nordsträckare vid Getterön, varav 2500 ex passerade under förmiddagen och 1350 ex under eftermiddagen. Dåligt angivna obstider och ofullständiga sträckprotokoll gör dessa data ytterst svårtolkade.

16-17 nov

Den 16.11 mellan 06.40 och 13.30 inräknades vid Gilleleje 615 väststräckande Tretåiga måsar. Sträcket kulminerade under förmiddagen (09.30-11.00: 340 ex). Som jämförelse kan nämnas att endast 157 sydväststräckande måsar inräknades vid Kullen samma dag (obstid: 06.40-16.00).

I fig 3 redovisas sträcket av Tretåig mås vid Kullen och Korshage den 17.11. Sträcket vid Kullen uppvisar en topp 10.40-11.20 och sträcket vid Korshage en topp 12.00-12.40.

Tabell 1. Observationer av Dvärgmås vid olika lokaler runt Kattegatt hösten 1978.

	Augusti					September											
	23	25	26	27	29	2	3	4	5	10	11	12	13	14	15	16	17
Hönö																	3
Getterön																	
Kullen				1osp					1osp		1osp						2
Gilleleje				1SW													
Korshage				3+1R	2	4	14	1R	23	3+2R		1	3	2	28	6	1+1S
Skagen	1R	10	4														1

	September							Oktober										
	18	19	20	21	23	24	26	29	1	2	3	5	6	7	8	15	21	22
Hönö																		
Getteröm																		
Kullen	2osp	2														17	1	
Gilleleje																		
Korshage		1		6-3			3											1
Skagen	1	4	1		2R	4	1	1	3	2R	2R	2	2+1R	1R	1			1R

	November					Totalt	
	11	15	16	17	18	23	
Hönö			2				5
Getterön							0
Kullen	1	1		5	2	1	32+5osp
Gilleleje			3				3
Korshage							12-3, 1S, 1SW
Skagen							124+14R

Tabell 2. Observationer av Tärnmås vid olika lokaler runt Kattegatt hösten 1978.

	September						
	11	12	15	16	17	18	19
Hönö					2		
Getterön					-1		
Kullen	2 osp	1 osp					
Gilleleje							
Korshage							
Skagen			1 osp	1 osp	2 osp	1 osp	5 osp

	September					Total
	20	21	23	24	29	
Hönö						2
Getterön						-1
Kullen			1 osp *)		1	1 + 4 osp
Gilleleje						0
Korshage						0
Skagen	3 osp	1 osp	1 osp	1 osp		16 osp

*) Görslövsåns mynning (18 km SW Kullen).

Tabell 4. Antal sträckande Tretåiga måsar vid olika lokaler runt Kattegatt hösten 1978 fördelat på sträckriktningar (i procent) och totalt.

	N-NE	E-SE	S-SW	W-NW	osp	n
						100 %
Hönö			100			10 225
Getterön	89.4		1.9		8.7	17 304
Kullen	7.7		92.0		0.3	10 517
Gilleleje		1.7		98.3		2 655
Korshage				100		5 752
Skagen		2.2		97.8		55 262

Tabell 3. Observationer av Tretåig mås vid olika lokaler runt Kattegatt hösten 1978.

	Augusti					September						
	17	23	24	25	27	10	12	13	15			
Hönö												
Getterön												
Kullen												
Gilleleje												
Korshage												
Skagen	1200R	900+1000R	1000R	1200+200R	2500	2500	7000+2000R	5380+1000R	700+2000R			
	September					Oktober						
	16	17	18	19	29	30	2	3	4	5	6	
Hönö		1850										
Getterön	4-2	550 *)	-1050	-6								
Kullen		52-2	504-77	41						263		
Gilleleje	2		49									
Korshage		1	50	12						10		
Skagen	3000			4750	1400R	915+1300R	1400R	1400R	1200R	3100	1200R	
	Oktober											
	7	19	20	21	22	23	24	25	27	28	29	31
Hönö			2900					2500				
Getterön			450 +)	-10000				-3850		-500	150osp	
Kullen		195	3045-213	680-125		73	340	2277-435	76	366	126	
Gilleleje								1846				
Korshage			570	4217	82	129		313		14	37	
Skagen	5000			2400			50			2000		-1200

Tabell 3. forts.

	November										
	1	3	4	5	6	11	15	16	17	18	19
Hönö								500	500	1500	
Getterön		-50	250 osp					60osp	300 osp		
Kullen		172	63	56		181-4		157	195-4	42	
Gilleleje								615-31			
Korshage								38	209		
Skagen	8000				1410				2000R		2000R

	November	
	20	23
Hönö		200
Getterön		
Kullen	126	175-100
Gilleleje		94-15
Korshage		
Skagen	2000R	

*) 418 Tretåiga måsar har angivits med sträckriktning: 274S, 9N, 135 S och N.

+) De flesta sydsträckande.

Fig.1. Totala antalet observationer av Dvärgmås vid sex lokaler runt Kattegatt hösten 1978 fördelade på månader, samt Dvärgmåsarnas ålder.

Totalt föreligger 200 enskilda observationer från de sex lokalerna (Hönö, Getterön, Kullen, Gilleleje, Korshage och Skägen. Jmf tabell 1).

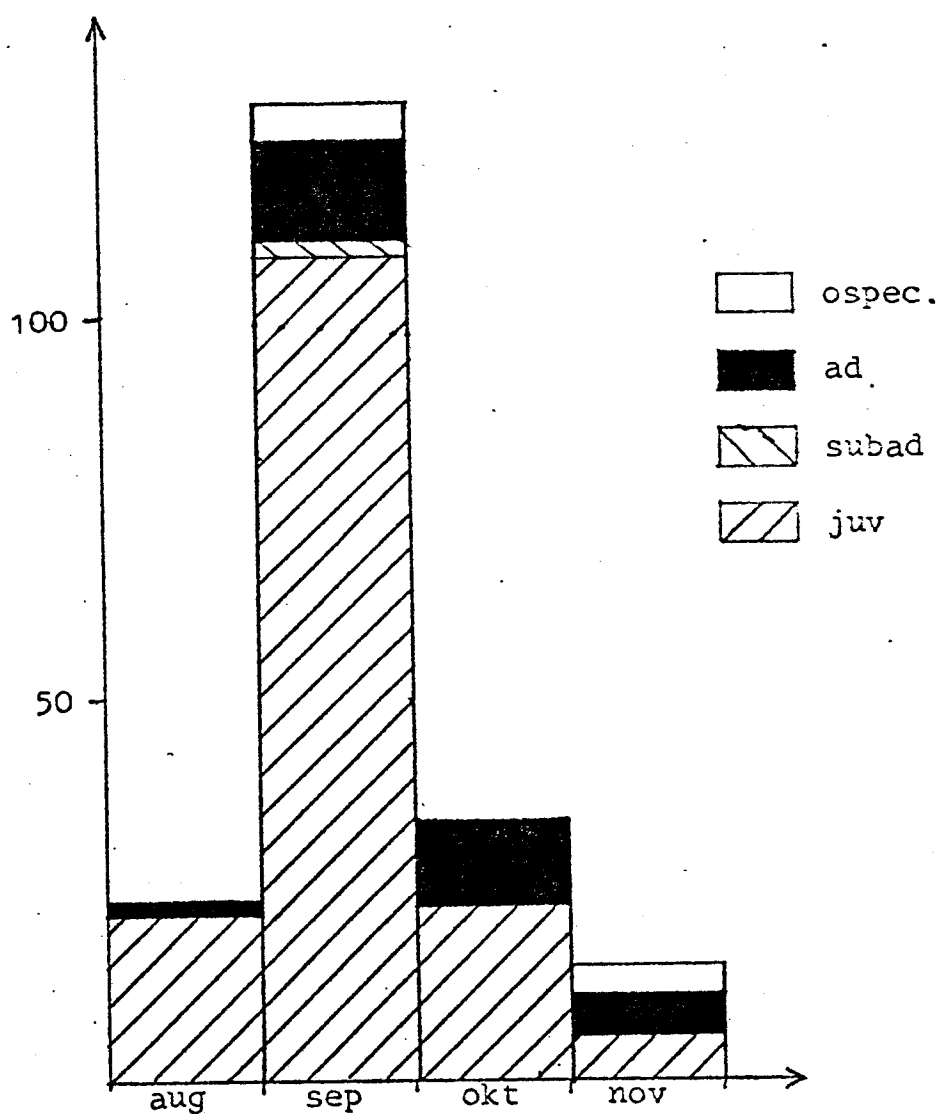
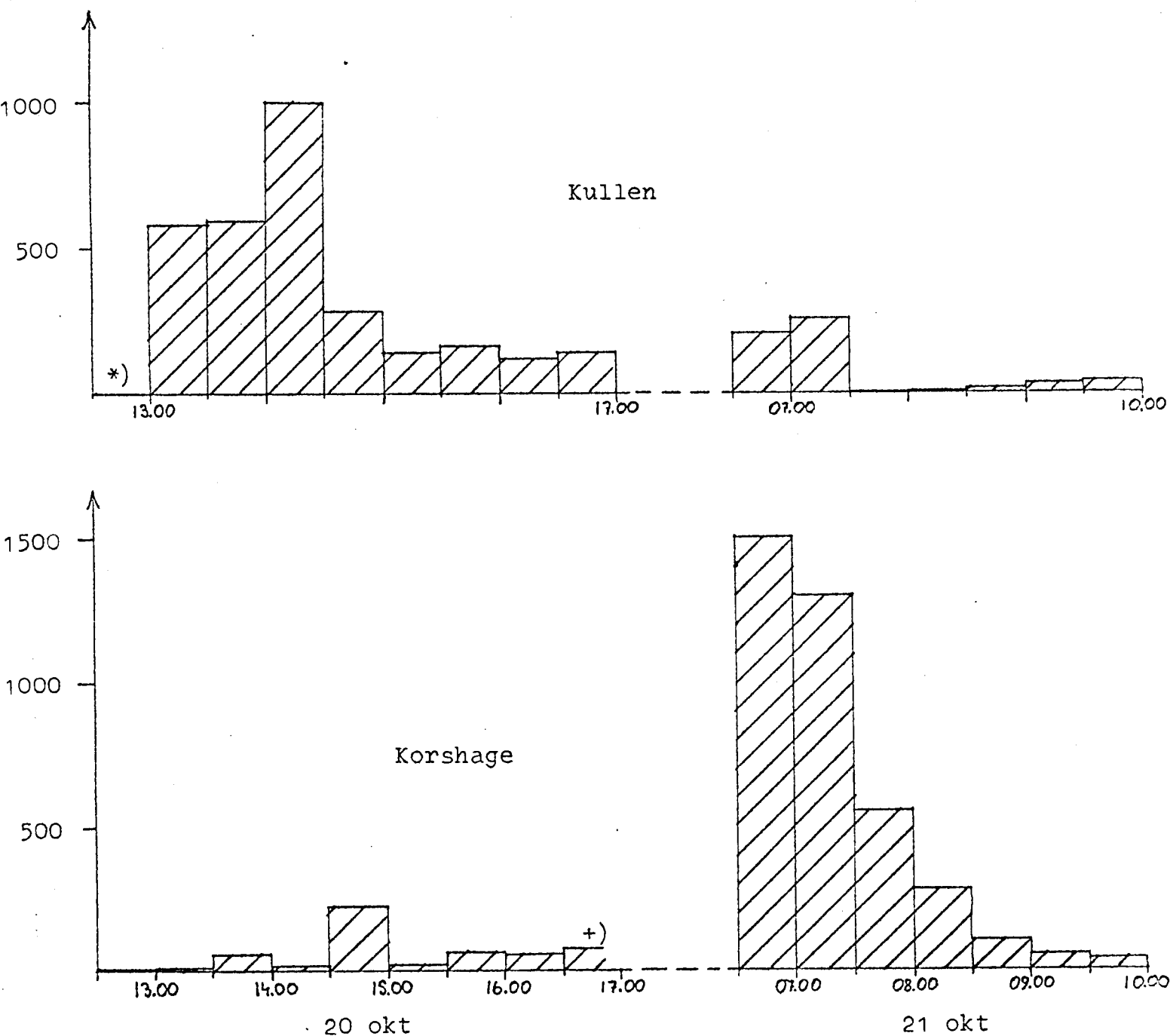

Fig.2. Sträckande Tretåiga måsar vid Kullen och Korshage eftermiddagen (12.30-17.00) den 20.10 och morgonen (06.30-10.00) den 21.10 fördelade på halvtimmar.

Dominerande sträckriktning vid Kullen var båda dagarna sydväst. Ett hundratal nordsträckare har ej medtagits i figuren. Från Korshage föreligger endast rapporter om väststräckande måsar. Totalt inräknades ovanstående tid 3537 sydväststräckare vid Kullen och 4332 väststräckare vid Korshage.

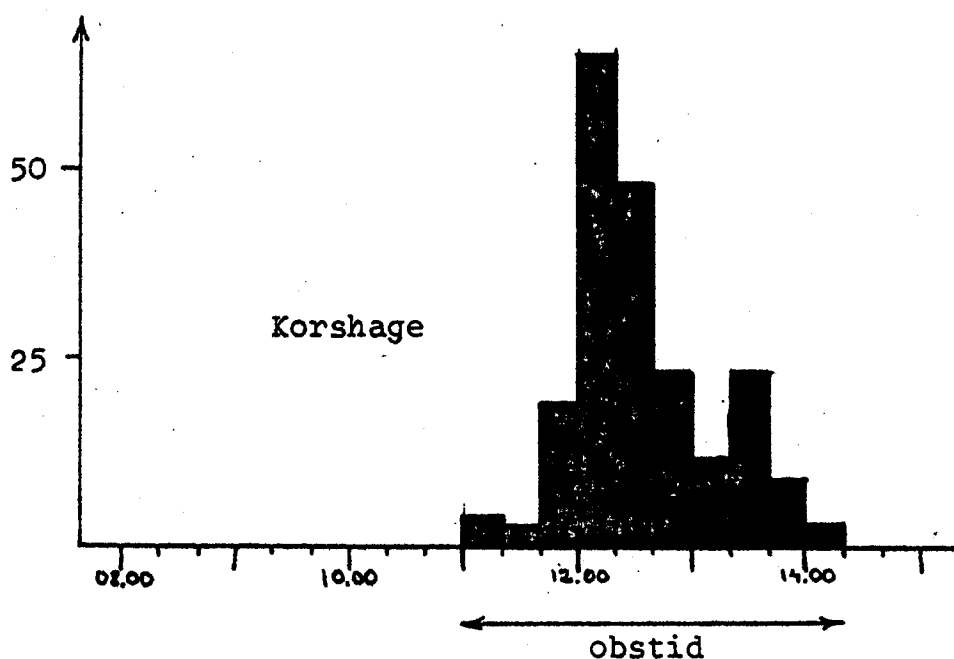
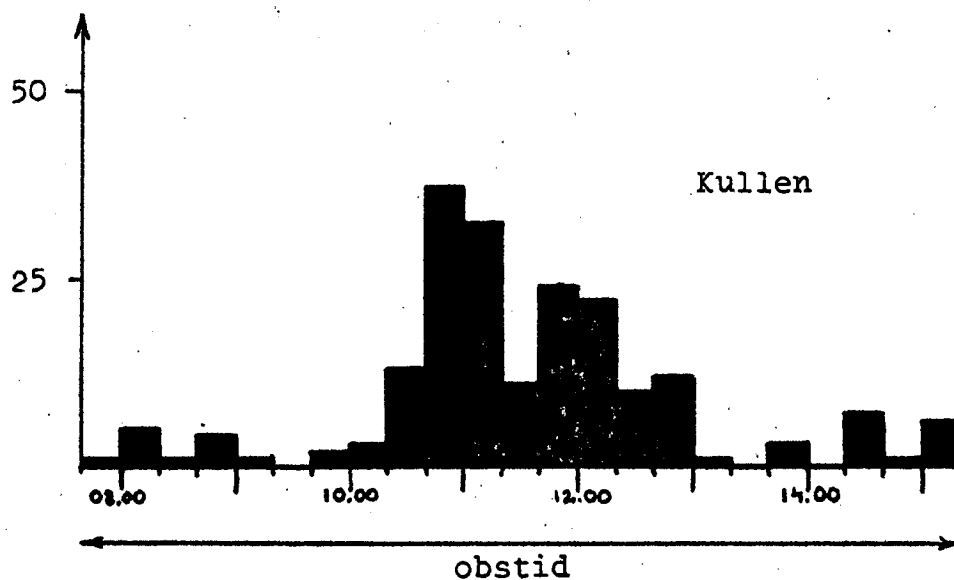

*) Inga siffror föreligger från Kullen första halvtimmen.

+) Sträckräkningarna vid Korshage avslutades 16.50.

Fig.3. Sträckande Tretåiga måsar vid Kullen och Korshage den 17.11 fördelade på perioder om 20 min.

Dominerande sträckriktning vid Kullen var sydväst. Enstaka nordsträckande Tretåiga måsar har ej medtagits. Från Korshage föreligger endast rapporter om väststräckande fåglar. Totalt inräknades vid Kullen och Korshage 195 sydväststräckare resp. 209 väststräckare.

TORDMULE/SILLGRISSLA

I nedanstående tabell har dagar med totalsummor överstigande 200 ex medtagits.

	September		Oktober					November					
	17	21	5	19	20	21	25	31	1	15	16	17	23
Hönö	220				530		1500			200	200	750	200
Getterön	2		413			30	60				75	303	
							-537						
Kullen			138	277	736	216	1832			52	150	364	46
Gilleleje							65			82			7
										-10			-1
Rörvig		229	21		239	305	42			81	251		
					-95								
Skagen								-1300	-900				
s:a	222	229	572	277	1505	551	3499	-1300	-900	252	588	1668	253
					-95		-537				-10		-1

Huvuddelen av de alkor som observerades var antingen tordmular (*Alea torda*) eller sillgrisslor (*Uria aalge*). Något hundratal tobisgrisslor (*Cephus grylle*) (arten räknades oftast inte, varför inget exaktare tal finns), 10 alkekungar (*Alca alle*) och 12 lunnefåglar (*Fratercula arctica*) noterades dessutom. Lokalangivelser och datum för de två senare arterna redovisas nedan.

På grund av svårigheterna att skilja de båda talrikare arterna åt, när de snabbt passerade - ofta på långt håll - blev de flesta endast noterade som tordmule/sillgrissla. Vid Kullen gjordes försök att artbestämma de alkor som passerade nära land. Det övervägande antalet (393 ex.) bestämdes till tordmular, medan endast 170 sillgrisslor noterades. Dessutom föreföll tordmularna vara talrikare i början/mitten av perioden 15/9-15/11 (4 tordmular på 1 sillgrissla), medan sillgrisslorna mot slutet verkade vara dubbelt så många som tordmularna. På Sotenäset i mellersta Bohuslän antecknades den 17/9 c:a 1000 sydsträckande alkor. C:a 75 % bedömdes vara sillgrisslor - en uppskattning som kraftigt avviker från den gjord på Kullen. Tillförlitliga undersökningar gjordes i november 1978 både i Danmark och Sverige i samband med ett stort oljeutsläpp. Vid Skagen visade det sig att c:a 90 % av de ilandflutna alkorna var sillgrisslor (Pedersen 1978; Fågelrapport från Skagen) och i Bohuslän c:a 75 % (Hult&Uddén 1979; Fåglar på Västkusten 13:4-6). Sträckkullmination inföll i slutet av oktober till början/mitten av november, vilket överensstämmer väl med erfarenheter från tidigare år (Götmark m.fl. i manus).

ALKEKUNG

LUNNEFÅGEL

	oktober			november			september			okt.	november		
	7	21	31	11	16	17	15	17	23	25	4	6	16
Hönö						1			1				
Getterön		1							1			1	
Gilleleje					3					4			1
Skagen	1		2	2			1		1			2	

Antal iaktagna exemplar av alkekung och lunnefågel i Kattegatt hösten 1978.

"ÖVRIGT"VITNÄBBAD ISLÖM (Gavia adamsii)

Skagen: 1 ex E 29/9, 1 ex E 1/11 och 1 ex E 20/11, alla i sommardräkt.

Korshage: 1 ex W 17/11

ISLÖM (Gavia immer)

Hönö: 1 ad S 25/10

Skagen: 3 ex E 4/11 (2 i sommardräkt, 1 juv eller vinterdräkt), 3 SE 9/11, alla i sommardräkt.

OBESTÄMD ISLÖM (Gavia immer/adamsii)

Kullen: 1 ex vardera den 4/10, 19/10, 20/10, 9/11 och 20/11, alla mot SW.

Skagen: 1 ex SE 4/10, 1 ex R 19/11

PRAKTEJDER (Somateria spectabilis)

Kullen: 1 (tvåårig hane) 18/9

BREDNÄBBAD SIMSNÄPPA (Phalaropus fulicarius)

Kullen: 1 ex SW 17/11

VITTRUT (Larus hyperboreus)

Hönö: 1 juv S 25/10

Skagen: 1 (2 år) W 19/9, 2 (2 resp. 3 år) R 3/11

VITVINGAD MÅS (Larus glaucooides)

Skagen: 1 (2 år) R 9/9